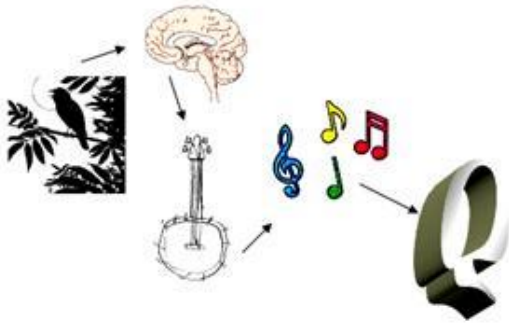

طرحی برای فرآیند موسیقایی

دوشنبه ۱۵ آبان ۱۳۸۵ ، شاهین مهاجری

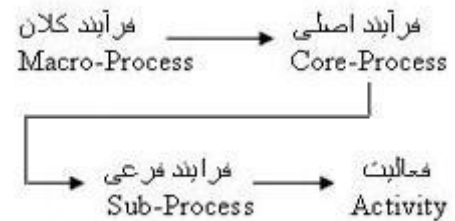
مقدمه:

امروزه مفهوم فرآیند در سیستم های نوین مدیریتی بکار گرفته می شود. در این مفهوم برای تولید هر محصول سلسله ای از فعالیت ها انجام می گردد.

هر فرآیند در درون سیستمی انجام می گردد و طی آن ورودی ها پس از طی یک سری فعالیتها به محصول تبدیل می شوند.

به منظور بررسی هرچه دقیق تر هر فرآیند، می توان آن را به اجزاء کوچکتر تقسیم کرده و هرکدام را بصورت مجزا بررسی نمود. با تبدیل هر فرآیند به اجزاء خود، به سطوح فرآیندی می رسیم :

- فرآیند کلان : نشان دهنده تعامل بین سیستم و محیط بیرون است.
- فرآیند اصلی : اجزاء تشکیل دهنده فرآیند کلان
- فرآیند فرعی : اجزاء تشکیل دهنده فرآیند اصلی
- فعالیت : اجزاء تشکیل دهنده فرآیند فرعی

کلیه دریافتی های یک سیستم، یک فرآیند اصلی یا فرعی، ورودی های آن فرآیند هستند. به همین خاطر محصول یک زیرفرآیند می تواند ورودی زیرفرآیند بعدی باشد. نتایج، پیامدها و دستاوردهای حاصله نیز خروجی یا محصول یک فرآیند هستند. ورودی فرآیند می تواند اطلاعات محیط باشد همچنین خروجی نیز می تواند بصورت اطلاعات باشد.

انجام هر فرآیندی دارای یک مسئول است. از طرفی هر فرآیندی در جهت بهینه سازی روند خود نیاز به یک "فعالیت کنترلی" دارد. این کنترل می تواند براساس اطلاعات حاصله از یک زیرفرآیند بر زیرفرآیند دیگر صورت گیرد.

در هر فرآیند اطلاعات حاصله به صورت مستندات بایگانی می شوند. در واقع این اطلاعات نشان دهنده نحوه شکل گیری زیرفرآیندها و ... و ارتباط آنها با هم است.

زیرفرآیندها دارای سازماندهی خاصی می باشند. مثلاً بصورت متوالی و سلسله مراتبی قرار گرفته اند که در آن هر بخش برای اجرا نیاز به زمان خاصی دارد ، به این ترتیب می توان سطوح مختلف فرآیند را بطور جداگانه بررسی کرد.

موسیقی بعنوان فرآیند

موسیقی در اشکال متفاوت خود : نوازندگی (اجرای موسیقی) ، بداهه نوازی (تولید و اجرای در لحظه موسیقی) و آهنگسازی (تولید موسیقی) فعالیت‌های پیچیده ای هستند که هر کدام را می توان به عنوان یک فرآیند خاص فرض کرد. در نهایت محصول این فرآیندها می تواند موسیقی شنیداری (نوازندگی، بداهه نوازی) و یا موسیقی مکتوب (آهنگسازی) باشد.

فرایندهای موسیقی به عنوان فرآیند دارای ورودی و خروجی خاص خود می باشند :

نوازندگی : ورودی ناشی از اطلاعات محیطی (مثلاً صفحه نت) که تبدیل به تصاویر موسیقایی در ذهن نوازنده می شود .

بداهه نوازی : ورودی ناشی از اطلاعات محیطی و تصاویر ساخته شده در لحظه براساس اطلاعات محیطی و اطلاعات موجود در ذهن نوازنده .

آهنگسازی : ورودی ناشی از تصاویر شکل گرفته موسیقایی در ذهن بر اساس قواعد ساخت آهنگ . ماهیت فرآیند نوازندگی و بداهه نوازی به غیر از ورودی ها و فعالیت‌های کنترلی ، تا حد بسیار به هم شباهت دارد. حال آنکه در اکثر اوقات "فرآیند آهنگسازی" شامل یک زیرفرآیند تصویر سازی و ساخت آهنگ بوده که در آن مغز به مثابه یک سیستم، ورودی خود را به خروجی تبدیل می کند. خروجی نیز به واسطه زیرفرآیندهای ثبت، مکتوب یا بایگانی می گردد (ثبت در حافظه و کاغذ یا هر محیط بایگانی دیگر) . فرآیند آهنگسازی براساس استانداردهای آهنگسازی (فرمولها و قواعد) به پیش می رود. به همین خاطر در زیباشناسی حاصل از قواعد خود نقش کنترلی را ایفا می کند. در تمام این موارد، مسئول اجرا و کنترل در فرآیند ، خود آهنگساز بوده و اوست که تلاش می کند محصولی زیبا تولید نماید.

فرآیند اجرای موسیقی : در این فرآیند ورودی می تواند صفحات نت یک قطعه یا اطلاعات بایگانی شده در ذهن باشد. در اجرای موسیقی سعی در عدم تغییر ساختار کلی اطلاعات ورودی است.

این اطلاعات در سیستم عصبی و مغز فرد تبدیل به تصاویر موسیقایی شده ، ضمناً میتوان تغییراتی را در حالات بیانی ساختار کل (از نظر نوانس ، دینامیسم و) ایجاد کرد. زیر فرایندهای موجود در این فرآیند عبارتند از :

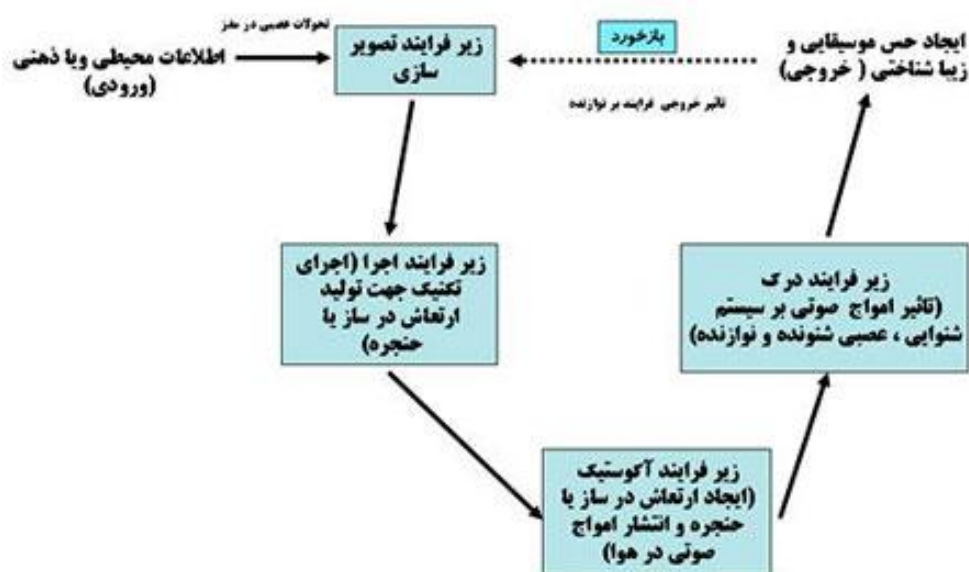
- **زیر فرآیند تصویرسازی** (مجموعه فعالیت‌های روانشناختی- فیزیولوژیک در ساخته و پرداخته کردن ورودیها به تصاویر موسیقایی و ارسال پیامهای عصبی)

- **زیر فرآیند آکوستیک** (مجموعه فعالیت‌های تبدیل کار حاصل از انرژی عضلانی به انرژی صوتی و تولید

صوت توسط ساز یا حنجره و انتقال انرژی صوتی توسط هوا به گوش شنونده)
 - **زیر فرآیند درک صدا توسط شنونده و نوازنده** (مجموعه فعالیتهای حاصل از ارتعاش پرده گوش و تبدیل انرژی مکانیکی حاصل به پیام عصبی و آنالیز آن توسط سیستم عصبی و مغز و ایجاد حس زیباشناسانه و روانشناختی)

فعالیت های کنترلی این فرآیند عبارت است از: نقش رهبر ارکستر - حس کلی گروه - درک توسط نوازنده - حس شنونده . فعالیت های کنترلی در این فرآیند آن را به سمت تولید محصول هر چه زیباتر (از نظر بیان موسیقایی، هماهنگی با گروه و ...) هدایت می کنند.

به این ترتیب می توان طرح ورودی و خروجی های زیر فرآیندهای اجرای موسیقی را در شکل زیر مشاهده نمود :

فرآیند اجرای موسیقی

فرآیند بداهه نوازی موسیقی: ساختار کلی این فرآیند ترکیبی از فرآیند آهنگسازی و اجرا می باشد و طرح کلی فرآیند نیز مانند طرح فرآیند اجرای موسیقی است.

تمام اطلاعات حاصله از سه فرآیند فوق الذکر در سیستم عصبی نوازنده و شنونده بایگانی میگردد. از مجموع مطالب بالا چنین بر می آید که فرآیند موسیقی (به خصوص اجرا و بداهه نوازی) به دلیل تعاملات در لحظه بین نوازنده و محیط اطرافش، دارای سیستمی باز می باشد که در آن سیستم، زیرفرآیندها و فعالیت ها دارای توالی خاص و سلسله مراتب گونه می باشند. هدف از انجام فرآیند موسیقی تامین نیاز روانشناختی و زیباشناسانه نوازنده (بعنوان مسؤل فرایند و مشتری فرآیند) و شنونده (به عنوان مشتری فرآیند) است.